

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Etnické/rasové rozdíly ve výskytu kolorektálního karcinomu v USA

Autor práce: Bc. Jana Slaměnková

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Předkládaná diplomová práce se zaměřuje na etnické rozdíly ve výskytu kolorektálního karcinomu v USA. Hlavním cílem je analýza vlivu vybraných socio-demografických faktorů, faktorů životního stylu a faktorů zdravotního stavu na vznik kolorektálního karcinomu. Dále si autorka klade za cíl zjistit, jak tyto faktory přispívají k etnickým rozdílům v incidenci kolorektálního karcinomu v USA. V úvodu bylo stanoveno celkem šest hypotéz, které jsou v souladu s literaturou.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

V teoretické části práce se autorka nejprve věnuje popisu anatomie trávicího traktu a vzniku kolorektálního karcinomu. Dále se zaměřuje na vliv etnické příslušnosti na výskyt kolorektálního karcinomu z hlediska prevence, screeningu, léčby, kvality života a rizikových faktorů. V neposlední řadě také popisuje epidemiologickou situaci kolorektálního karcinomu v USA z hlediska incidence a úmrtnosti. Teoretická část je široce pojata a v některých pasážích působí až příliš obecně. Autorka zahrnuje do diplomové práce mnoho informací souvisejících s tématem kolorektálního karcinomu, někdy však na úkor podrobnějších údajů týkajících se etnických rozdílů. Autorka v práci využila citace převážně zahraniční literatury k popisu teoretické části, diskusi a kritickému zhodnocení literatury. Seznam literatury dokazuje autorčin dobrý přehled a orientaci v dané problematice.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Pro ověření stanovených hypotéz byla v diplomové práci použita individuální data z klinické studie PLCO (The Prostate, Lung, Colorectal and Ovarian Cancer Screening Trial) obsahující přibližně 155 000 respondentů. Zde bych ráda vyzdvihla a ocenila práci autorky s daty. Vytřídění a úprava dat z podobně navržených klinických studií patří k náročnějším úkolům a z hlediska magisterského studia sociální epidemiologie lze říct že takřka k nadstandardním. Pro odhad vlivu vybraných socio-demografických faktorů, faktorů životního stylu a faktorů zdravotního stavu na vznik kolorektálního karcinomu byla vhodně použita metoda binární logistické regrese.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Struktura analytické části je logická. Autorka nejprve prezentuje regresní modely, kde proměnná etnická příslušnost vstupuje do analýzy jako jedna z vysvětlujících proměnných. Poté soubor rozděluje na skupiny podle etnické příslušnosti a výsledky vlivu vybraných faktorů na vznik kolorektálního karcinomu prezentuje pro jednotlivá etnika. Přestože se jedná o relativně kvalitní

analýzu, z důvodu velkého množství různých modelů může popis výsledků v některých částech práce působit nepřehledně. Pozitivně ale hodnotím kritické zamyšlení autorky nad výsledky své práce.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

Závěry práce jsou zformulovány jasně a přehledně. Autorka zde shrnuje nejvýznamnější výsledky své práce, vyzdvihuje silné stránky studie a zároveň popisuje i její limitace.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: **výborná** / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: **výborná** / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: **výborná** / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Po formální stránce je práce velmi dobře zpracovaná. Výsledky jsou přehledně prezentované jak v tabulkách, tak i graficky. Stylistickou úroveň práce mírně narušují nepřesné formulace vět a místy gramatické chyby či překlepy. Tyto nedostatky však výrazněji nesnižují kvalitu předložené práce.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Etnické rozdíly ve výskytu zhoubných novotvarů jsou všeobecně velmi diskutované téma a USA patří v tomto ohledu k zemi s nejlepšími zdroji dat. Téma předkládané diplomové práce tudíž považuji za aktuální a výsledky studie za velmi přínosné pro obor sociální epidemiologie. Autorka projevila značný zájem o danou problematiku a pracovala samostatně a systematicky. I přes výše uvedené nedostatky se jedná o kvalitní diplomovou práci, ve které autorka prokázala schopnost samostatné tvůrčí činnosti ve výzkumné oblasti.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Jaká preventivní opatření byste navrhla pro snížení etnických rozdílů ve výskytu kolorektálního karcinomu v USA?

Datum: 18. 1. 2021

Autor posudku: Mgr. Ivana Kulhánová, Ph.D.

Podpis: